

Լրացավ ականավոր հայ գիտնական, ինֆորմատիկայի և հաշվողական տեխնիկայի բնագավառի անվանի մասնագետ և կազմակերպիչ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Յուրի Հայկի Շուքուրյանի ծննդյան 70-ամյակը:

Յուրի Շուքուրյանը ծնվել է 1940 թվի նոյեմբերի 5-ին Երևանում: Ավարտելով Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտը (1963 թ.) հաշվողական-լուծող գործիքների և սարքավորումների մասնագիտությամբ՝ նա իր ասպիրանտական ուսումնառությանը շարունակել է Կիևում (ղեկավար՝ Ա.Ա. Լետիչևսկի, այժմ ակադեմիկոս), ավտոմատների հանրահաշվական տեսության նշանավոր դպրոցում, որը գլխավորում էր ակադեմիկոս Վ.Մ. Գլուշկովը: Այստեղ Յու. Շուքուրյանը տեսական խորը գիտելիքների հետ միասին ձեռք է բերում դրանք գործնականում կիրառելու անհրա-

ղը ԵՍ 1045 և ԵՍ 1046, ՆԱԻՐԻ բարդ ԷՀՄ-ների և նրանց վրա հենված հաշվողական համակարգերի ստեղծման գործում: Ղեկավարելով ծրագրավորողների մի մեծ կոլեկտիվ և ծանրաբեռնված լինելով առօրյա գործնական խնդիրներով՝ նա ժամանակ է գտնում շարունակելու իր հետազոտությունները տեսական ինֆորմատիկայի բնագավառում՝ ստեղծելով միկրոծրագրային ալգորիթմների օպտիմիզացման յուրահատուկ (ապացիկլային տրոհման) մեթոդ, մշակում նոր մոտեցումներ ավտոմատների տեսության և դիսկրետ վերափոխիչների ալգորիթմական խնդիրների լուծման ուղղությամբ: Այդ տեսական և կիրառական բնույթի հետազոտություններն ամփոփված են Յուրի Շուքուրյանի դոկտորական թեզում, որի պաշտպանությունը կայացավ 1982 թ. Կիևում:

Յուրի Շուքուրյանը 1986-2006 թ.թ. ղե-

ԳԱԱ թղթակից անդամ, իսկ 1996 թվին՝ իսկական անդամ (ակադեմիկոս): 1994-2006 թվերին նա ՀՀ ԳԱԱ ֆիզիկամաթեմատիկական և տեխնիկական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղարն էր, իսկ 1995 թվից մինչև այժմ՝ ՀՀ ԳԱԱ փոխնախագահ: Այդ պատասխանատու պաշտոններում Յուրի Շուքուրյանն օգտագործել է իր հարուստ գիտակազմակերպչական փորձն ի նպաստ իրեն վստահված գիտական ուղղությունների զարգացման, ակադեմիական համակարգի բարեփոխման և արդիականացման, հանրապետությունում կիրառական բնույթի հետազոտությունների խրախուսման և ծավալման, երիտասարդ շնորհալի մասնագետներով ակադեմիական համակարգի համալրման: Նրա անձնական ղեկավարությամբ պաշտպանվել է շուրջ երկու տասնյակ թեկնածուական թեզ: Հայաստանի կառավարությունը բարձր է գնահատել Յուրի Շուքուրյանի երկարամյա գիտական և գիտակազմակերպչական գործունեությունը՝ շնորհելով նրան սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց և Պատվոնշան շքանշանները:

70-ամյա հոբելյանը Յուրի Հայկի Շուքուրյանը դիմավորում է ֆիզիկական և մտավոր կարողությունների հասունության շրջանում: Ցանկանանք նրան քաջ առողջություն, երկար տարիների բեղմնավոր կյանք և անձնական երջանկություն իր հարազատների և մտերիմների հետ միասին:

Ռ. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս Ն. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

ՀԱ ԳԱԱ մաթեմատիկական և տեխնիկական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար

ՀԱՅ ԱԿԱՆԱՎՈՐ ԳԻՏՆԱԿԱՆԸ

ժեշտ ծիրք և փորձ, որոնք ամփոփվեցին նրա թեկնածուական թեզում (1968 թ.) և օգտակար եղան ՀԳԱ հաշվողական կենտրոնում նրա հետագա աշխատանքում:

1971 թվից Յուրի Շուքուրյանը աշխատանքի է անցնում Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտում որպես ԷՀՄ-ների նախագծման ավտոմատացման գծով ղեկավար մասնագետ: Նրա ղեկավարությամբ և անձնական մասնակցությամբ ինստիտուտում ստեղծվում են ծրագրային համալիրներ ԷՀՄ-ների միկրոծրագրային կառուցվածքների ավտոմատ սինթեզման համար, որն ավտոմատ նախագծման կարևորագույն բաղադրիչ համակարգ է: Մեծ է նրա ավան-

կավարել է ՀՀ ԳԱԱ ինֆորմատիկայի և ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտը (սկզբում՝ «ՀՀ ԳԱ հաշվողական կենտրոն» անվանումով): 90-ական թվականների տնտեսական ծանր տարիներին նրան հաջողվեց ոչ միայն պահպանել ինստիտուտի գիտական ներուժը, այլև զարգացնել նոր հեռանկարային կիրառական բնույթի ուղղություններ: Ստեղծվեց Հայաստանի ակադեմիական համակարգչային ցանցը, մշակվեցին և կատարելագործվեցին ՀՀ ԳԱԱ 30-ից ավելի ինստիտուտներ ընդգրկող ցանցի ծրագրային ապահովման համակարգերը: Մեծ է Յուրի Շուքուրյանի ավանդը Հայաստանի տեղեկատվական համակարգչային գիտակրթական ցանցի

ստեղծման, զարգացման և եվրոպական ակադեմիական կառուցվածքների հետ միացման գործում: Նրա ակտիվ մասնակցությամբ Հայաստանում ստեղծվեց հայկական հաշվողական գրիդ-ինֆրակառուցվածքը, և արդեն սկսվել է գիտական հաշվողական տեխնոլոգիաների ներդրումը Հայաստանի տնտեսության մեջ: Նրա ջանքերի շնորհիվ պահպանվեցին և նոր զարգացում ստացան նաև ՀՀ ԳԱԱ միջազգային կապերը ինֆորմատիկայի բնագավառում:

Յուրի Շուքուրյանի ակտիվ և բազմակողմանի գիտակազմակերպչական գործունեությունը ստացավ իր արժանի գնահատականը: 1990 թվին նա ընտրվեց ՀՀ